

РОЗРОБКА БАНКУ ПРОБЛЕМ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНЯ ВИНАХІДНИЦТВОМ І РАЦІОНАЛІЗАЦІЄЮ

В умовах дефіциту фінансових коштів підприємств, використання внутрішньовиробничих факторів підвищення ефективності виробництва, особливо науково-технічної творчості (НТТ) трудового колективу, справедливо вважається однією з найактуальніших проблем.

Зовсім не заперечуючи можливості чи наявності ініціативних науково-технічних розробок, здійснених авторами самостійно, постає питання про спрямування їх творчого потенціалу на першочергове вирішення назрілих та перспективних виробничих задач. Для цього складається тематичний план потрібних розробок, що концентрується в так званому банку проблем.

Слід відмітити, що промисловими підприємствами набутий певний досвід планового управління НТТ, однак включені для вирішення задачі (теми розробок) часто вибираються спонтанно без техніко-економічного та соціального обґрунтування і перевірки на промислову придатність.

Тому однією з основних передумов підвищення рівня планового управління винахідництвом та раціоналізацією вважається пошук системи показників, форм і методів, які забезпечували б:

- комплексний підхід до планування підвищення технічного рівня виробництва та вирішення його назрілих проблем;
- скорочення термінів впровадження винаходів і раціоналізаторських рішень у виробництво;
- ліквідацію (усунення) "вузьких місць";
- органічний зв'язок банку проблем для винахідників і раціоналізаторів з планами робіт функціональних підрозділів і, в кінцевому рахунку, з планами НТП підприємства;

- вирішення назрілих соціальних задач виробничого колективу;
- системне та неухильне підвищення якості і конкурентоздатності продукції;
- безперервність планування циклу: "Створення - впровадження -розповсюдження" технічних новинок.

Планування робіт зі створення банку проблем для новаторів виробництва вимагає вирішення ряду специфічних організаційно-економічних питань, як:

- обґрунтування доцільності включення в банк проблем кожної запропонованої теми;
- вибір оптимального варіанту технічного вирішення поставленої виробничої задачі;
- доцільність придбання інформаційних матеріалів замість нової розробки;
- можливість розповсюдження запропонованих технічних новинок.

Для вдосконалення управління НТТ трудового колективу пропонується новий - балансовий метод планування творчої роботи і створення банку проблем. Суть запропонованого методологічного підходу ґрунтується на визначенні та співставленні потреб виробництва з його технічними і технологічними можливостями - виробничими потужностями.

Співставлення необхідних та наявних потужностей по всіх технологічних переділах і цехах забезпечує можливість виявлення їх дефіциту як на даний період, так і на майбутнє. Отже, виявлення наявних чи можливих "вузьких місць" проводиться не суб'єктивно а розрахунково.

Для проведення необхідних розрахунків та складання банку проблем створюється спеціальна заводська комісія з провідних спеціалістів та лінійних працівників, назначених керівництвом підприємства.